

Félags- og húsnæðismálaráðuneyti

Reykjavík, 29. október 2025
Tilvísun: 2025102201/K.J.

Efni: Umsögn um drög að frumvarpi til laga um breytingu á lögum um atvinnuleysistryggingar og lögum um vinnumarkaðsaðgerðir

1.

Persónuvernd vísar til draga félags- og húsnæðismálaráðuneytisins að frumvarpi til laga um breytingu á lögum um atvinnuleysistryggingar og lögum um vinnumarkaðsaðgerðir, sem voru birt í samráðsgátt stjórnvalda þann 15. október sl. (mál nr. S-206/2025).

Með drögunum eru lagðar til ýmsar breytingar sem lúta meðal annars að styttingu bótatímabils atvinnuleysistrygginga, breyttum lágmarksskilyrðum fyrir rétti til atvinnuleysistrygginga og breyttri og einfaldaðri stjórnslu atvinnuleysistrygginga.

Með 4. gr. draganna er lagt til að færa til heimild sem er í 4. mgr. 9. gr. núgildandi laga um atvinnuleysistryggingar nr. 65/2006 yfir í nýja 9. gr. a, en 1. mgr. þeirrar lagagreinar felur í sér víðtæka heimild Vinnumálastofnunar til söfnunar persónuupplýsinga frá ýmsum stofnunum til að Vinnumálastofnun geti rækt hlutverk sitt samkvæmt lögnum. Jafnframt er lagt til, samkvæmt tillagðri 3. mgr. 9. gr. a, að bæta við heimild fyrir Vinnumálastofnun „til vinnslu upplýsinga með Skattinum, Tryggingastofnun, Hagstofu Íslands og viðurkenndum menntastofnunum innan hins almenna menntakerfis og skólum á háskólastigi“ til að kanna afdrif þeirra sem hafa fullnýtt rétt sinn til atvinnuleysistrygginga, að því marki sem nauðsynlegt er, en um er að ræða nýmæli.

Í 4. mgr. 9. gr. a. frumvarpsdraganna er gert ráð fyrir að Vinnumálastofnun beri að upplýsa umsækjanda um upplýsingaöflun samkvæmt ofanefndum lagagreinum, í samræmi við 2. mgr. 17. gr. laga um persónuvernd og vinnslu persónuupplýsinga, nr. 90/2018, sbr. 14. gr. reglugerðar Evrópuþingsins og ráðsins (ESB) 2016/679. Þessi skylda hafði verið lögð á Vinnumálastofnun samkvæmt núgildandi lögum að því er varðar núgildandi 4. mgr. 9. gr. en lagt er til að hún nái til tillagðrar 3. mgr. 9. gr. a einnig.

Þá er með 44. gr. draganna lagt til að bætt verði við heimild til að afla upplýsinga frá Skattinum í 1. mgr. 7. gr. a laga um vinnumarkaðsaðgerðir nr. 55/2006 sem gefur Vinnumálastofnun heimild til að afla upplýsinga frá hinum ýmsu aðilum vegna vinnslu umsókna atvinnuleitenda um þátttöku í vinnumarkaðsaðgerðum eða framkvæmdar vinnumarkaðsúræða og vinnumiðlunar samkvæmt lögnum.

2.

Persónuvernd bendir á að ef líklegt er að tiltekin tegund vinnslu persónuupplýsinga geti haft í för með sér mikla áhættu fyrir réttindi og frelsi einstaklinga, einkum með hliðsjón af eðli, umfangi, samhengi og tilgangi vinnslunnar, skal ábyrgðaraðili láta fara fram mat á áhrifum fyrirhugaðra vinnsluaðgerða á

vernd persónuupplýsinga áður en vinnslan hefst samkvæmt nánari fyrirmælum 35. gr. reglugerðar (ESB) nr. 2016/679. Í b-lið 3. mgr. 35. gr. reglugerðarinnar segir að þess skuli einkum krafist að fram fari mat á áhrifum á persónuvernd þegar um er að ræða umfangsmikla vinnslu viðkvæmra persónuupplýsinga, en eins og að ofan greinir er fyrirhugað að slík vinnsla fari fram, sbr. b-lið 3. tölul. 1. mgr. 3. gr. laga nr. 90/2018, sjá einnig auglýsingu nr. 828/2019 um skrá yfir vinnsluáðgerðir sem krefjast ávallt mats á áhrifum á persónuvernd.

Loks segir í 10. mgr. 35. gr. reglugerðarinnar að *ef vinnsla fari fram á grundvelli lagabeimildar, þar sem mat á áhrifum lagasetningar á persónuvernd einstaklinganna hafi þegar farið fram, sé ekki nauðsynlegt að matið sé endurtekið.*

Þó að um sé að ræða enga efnisbreytingu frá fyrri lögum að því er varðar tillagða 1. mgr. 9. gr. a í lögum nr. 65/2006, og litla breytingu á 7. gr. a í lögum nr. 55/2006, telur Persónuvernd að gagnlegt væri að framkvæma mat á áhrifum þessara lagagreina á persónuvernd, þar sem það hefur ekki verið framkvæmt áður svo vitað sé og um er að ræða umfangsmikla gagnavinnslu, meðal annars á viðkvæmum persónuupplýsingum. Þá telur Persónuvernd æskilegt að fram fari mat á áhrifum tillagðrar 3. mgr. 9. gr. a laga nr. 55/2006 á persónuvernd, þar sem um er að ræða umfangsmikla vinnslu á m.a. viðkvæmum persónuupplýsingum og samkeyrslu og sameiningu gagnasafna.

Forsendur matsins á ofangreindum lagagreinum og niðurstöður þess ættu að koma fram í lögskýringargögnum með frumvarpi því sem verður lagt fram á Alþingi.

Ekki eru að öðru leyti gerðar athugasemdir við drögin að svo stöddu en Persónuvernd mun eftir atvikum gera ítarlegri athugasemdir síðar, gefist tilefni til.

F.h. Persónuverndar,

Helga Sigríður Þórhallsdóttir

Konráð Jónsson